

(1402) “रिगि गत्यर्थः” (I-भ्वादि:-154. सक. सेट्. पर.)

रिङ्गकः-ङ्गिका, रिङ्गकः-ङ्गिका, रिरिङ्गिषकः-षिका, रेरिङ्गकः-ङ्गिका ;
रिङ्गिता-त्री, रिङ्गयिता-त्री, रिरिङ्गिषिता-त्री, रेरिङ्गिता-त्री ;
इत्यादीनि रूपाणि सर्वाणि भौवादिककङ्कतिवत् (140) ज्ञेयानि ।
खलि ईषद्रिङ्गः-दूरिङ्गः सुरिङ्गः ; शतरि-रिङ्गन्-न्ती इति विशेषः ।

(1403) “रिच वियोजनसंपर्चनयोः”

(X-चुरादि:-1817. सक. सेट्. उभ.) आधृषीयः ।

‘-वियोजनसंयमनयोः इति मुकुटः’ इति अमरसुधा (1-17) । सम्पर्चनम्=
मिश्रीकरणम् । अभिधानवैचित्र्यात् घातोरस्य परस्परविरुद्धार्थकत्वम् ।

‘रिचिर् विरेचने रिङ्क्ते रिणक्ति श्चे, वियोजने ।

सम्पर्चने च यौ वा णौ रेचयत्यपि रेचति ॥’ (श्लो. 52) इति देवः ।

रेचकः-चिका, रिरेचयिषकः-षिका, रेचकः-चिका, रिरिक्षकः-क्षिका,
रेरिचकः-चिका ; रेचयिता-त्री, रिरेचयिषिता-त्री, रेचिता-त्री, रिरिक्षिता-त्री,
रेरिचिता-त्री ; इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि चौरादिकचर्पयतिवत् (554)
बोध्यानि । आधृषीयत्वादस्य णिङ्विकल्पः । णिजभावपक्षे ‘पचि वचि विचिरिचि-
रङ्गिपृच्छतीन्—’ (व्याघ्रभूतिकारिका 7-2-10) इत्यनिट्कारिकासु पाठा-
दनिट्त्वं बोध्यम् । अत्र ‘रिचि—’ इति रौधादिकस्य, चुरादिषु पठितस्य
णिजभावपक्षे औत्सर्गिकशब्दिकरणकस्य च सामान्येन ग्रहणम् । णिजभावपक्षे
निष्ठायां—^Aविरिक्तः ।

(1404) “रिचिर् विरेचने” (VII-रुधादि:-1441. अक. अनि. उभ.)

‘विरेचनम्=निःसारणम् ।’ इति क्षीरस्वामी ।

‘रिचिर् विरेचने रिङ्क्ते रिणक्ति श्चे, वियोजने ।

सम्पर्चने च यौ वा णौ रेचयत्यपि रेचति ॥’ (श्लो. 52) इति देवः ।

रेचकः-चिका, रेचकः-चिका, ¹रिरिक्षकः-क्षिका, रेरिचकः-चिका ;
रेक्ता-रेक्ती, रेचयिता-त्री, रिरिक्षिता-त्री, रेरिचिता-त्री ;

1. अनिट्कारिकासु (काशिका 7-2-10) पाठादस्यानिट्त्वम् । ‘इको झल्’ (1-2-9)

इति सनः क्तिच्चे, ‘चोः कुः’ (8-2-30) इति कुत्वे षत्वे च रूपम् ।

A. ‘अजरद्वृषवद् विरिक्तपीडः पुनरभ्येत्य विशिष्टचित्ताऽपि ।’ धा. का. 3-49.